

אעמוד לצידו של גנדי בכל מישפט שינהל נגד אולמרט ככל הקשור להוצאתה הספרים.

למרות שרק לפני שנה וחצי היה אולמרט מוכן להצהיר פומבית לכל מי שיבקש זאת, כי לא התכוון לגנדי כאשר דיבר על קציני צה"ל המתחברים לאנשי הפשע, חזר בו אולמרט השבוע הכריז: "גנדי מתחבר באופן שיטתי לאנשים בעלי רקע פלילי". הוא טען כי גלחם נגד תופעה זו משום "שיש בה מעין מתן היסוד חברתי לאנשי הפשע המאורגן".

אילו האמין אולמרט באמת במה שאמר, הרי האיש הראשון שהיה צריך לצאת למלחמה נגדו הוא שריהרן משה דיין. אולמרט הכריז השבוע שהוא יודע עתה מה שלא ידע לפני שנה וחצי, לדבריו, והוא שגם מרדכי ("מנטש") צרפתי קשור לפשע המאורגן. מנטש הוא ידידו משכבר הימים של משה דיין. הוא עורך דורך קבע בביתו את המסיבות הנורכות שם. מדי שבוע הוא מבקר בביתו של דיין ושואל: "הכל בסדר, אדוני?" וכשהוא מקבל תשובה חיובית, הוא ממשיך בדרכו. אם גנדי נתן היסוד חברתי לפשע במבורתו עם בצלאל מורח, הרי שחבורתו של משה דיין עם מנטש היא היסוד חברתי רס-דרג יותר. דיין מתרועע בדיוק עם אותם האנשים שאולמרט מוצא פסול בחבורתו של גנדי עימם.

גם שרלביטון לשעבר, שמעון פרס, נמנה עם ידיי דיו הקרובים של מנטש, מתרועע עם בני חבורתו. אהוד אולמרט לא יצא מעולם נגד פרס בנושא זה. ספק אם אולמרט יעז לבצע נגד שריהרן של הקור אליציה שהוא חבר בה. כי גם אומקל-ב הוא דבר יחסי.

„סמים” ויהלומים גנובים

חלקה החיתולי של הפרשה היה המשך רציני, שחייב התייחסות רצינית.

היתה זו סידרת המאמרים על הפשע המאורגן בישראל, של כתב הארץ לענייני פלילים המשטרה, אבי ולנטין. בניגוד לדברים שנשמעו מפיו על חבירתו רודף פירסומת וחסר אחריות, המסתתר מאחרי חסינות פרל-מנטרית, נדפסו הפעם הדברים בעיתון מכובד.

לא רק מישקלו של העיתון שהתייצב מאחרי הדברים שנדפסו העניק להם את רצינותם, אלא גם העובדה שהעיתון חשף עתה לתביעת-דיבה שתעמיד במבחן את הדברים שהוא פרסם. כישלון תביעה כזו פירושו פגיעה קשה מאוד באמינות העיתון, וגם ברכש בעלי.

במרכז חלקה הראשון של סידרת המאמרים שפירסם הארץ ניצבה דמותו של הקבלן והמלוואי בצלאל מורח. הארץ האשים אותו, בפעם הראשונה בגלוי ובפורש, בהאשמות חמורות מאין-חלמות.

טען אבי ולנטין בכתבה הראשונה בסידרת המאמרים שלו:

כאשר עוב יעקובליה כהן את הארץ נוצר חלל. תפקידו כאיש-הכספים של מערכת הפשע המאורגן וכמוקד הקשרים הבינלאומיים שלה נותר ריק תקופה ארוכה, מבלי שיימצא לו ממלא-מקום. אחרי נסיעתו קרבו אנשי אל המערכת של מנטש, שמעולם לא יכול היה למצא את תפקידו של יעקובליה כהן בשל אופקיו הצרים, שכללו את ישראל בלבד.

מנטש אינו יוצגו דיו כדי לעמוד יחיד בראש מערכת השומרת על קשר הדוק עם הפשע הבינלאומי. מיגבלה נוספת היא אי-ידיעתו שפות זרות. גם בקרב אנשי המערכת של מנטש לא נמצא היורש המוכשר לכהן. הקבלן בצלאל מורח, שגם לו קשרים עם היהודים הגרמנים, לא מסוגל למלא את התפקיד כיוון שזה היה גדול עליו. המאמר השני בסידרה כבר הוקדש כולו לבצלאל.

טען ולנטין במאמר זה:

כפי שדוע למישרה עוסק מורח במימון של עיסקי המערכת (של הפשע המאורגן). הוא אינו מבצע דבר עצמו, אלא בעזרת אחרים ובעזרת כספו. במשך שנים ריכז את רכישת היהלומים הגנובים מציבור רחב של עבריינים שביצעו את הפריצות.

בצלאל מורח קשור גם למימון הברחות סמים בקנה-מידה גדול לישראל.

הוא אלה האשמות פליליות חמורות ביותר, נגד איש עסקים הניצב בראש אימפריה של מלונות וחברת-ביניין. הן לא לזו בכל פירסום שיכול היה לשמש כהוכחה לדברים שנטענו, גם לא ברמז. בצלאל מורח עצמו מיהר להכחיש את האשמות שיוחסו לו. הודיע כי הורה לפרקליטיו להגיש תביעת פיצויים אווהית, על פי חוק לשון-הרע, נגד הארץ ונגד הכתב אבי ולנטין.

מה יקרה במישפט?

קוראי „הארץ” לא היתה שום אפשרות לבחון את מהימנות המידע שנמסר להם על אודות בצלאל מורח, ובמיוחד את האשמות החד-משמעיות על חלקו בסחר סמים ובמיסחר ביהלומים גנובים.

מצד אחד הם יכלו להגיח שניתון מכובד ורציני כמו הארץ לא היה מעז לפרסם האשמות חמורות מעין אלה, מבלי שהיה בידי חומר שעורכי העיתון ופרקליטיו, אשר קראו את החומר לפני פירסומו, יחשבו כי הוא עשוי להתקבל כראיה מישפטית בבית-מישפט. אולם מצד שני ניתן היה גם להרחיק ולשואל: אם יש לארץ הוכחות בגדר בראיות קבילות, מדוע אין המישרה שתמשת בראיות אלה על-מנת להגיש נגד בצלאל כתבי-אישום באותם סעיפים שבהם האשים אותו הארץ?

בחוגי העיתונאים והמנטים, שקראו את הכתבה בעיון וניתחו כל פרט שבה, הועלתה הסברה כי החומר שעליו התבסס אבי ולנטין בהאשמותיו נגד מורח הוא החומר המודיעיני שנאסף על-ידי יחידת המודיעין המישרתית, שבראשה עמד עד לפיני חודשים סמי נחמיאס. אולם

מזרחי עם בתו קרואים נכבדים

מזרחי עם אשתו ושרי-התיירות קוד מחזקים את הקשרים

פליליות, ניתנים לבדיקה. בקטעים אלה יש פרטים שאי-גם עומדים במבחן האמת.

חייל בן 15 וחצי

כך, למושג, נטען בקטע המתייחס לביוגרפיה של בצלאל מורח בכתבה אודותיו, כי הוא „התגייס לצה"ל בגיל צעיר מאד. כעבור עשרה חודשים שחרר בגלל הפרות מישמעת התחתון זמן קצר לאחר-מכן”.

מורח לא שוחרר מצה"ל בגלל הפרות מישמעת. הוא ערק מהצבא. אבל סיפור עריקתו יש בו כדי להצביע על הרקע שממנו צמח האיש שהפך מיליונר בגיל 42. בצלאל מורח התגייס לצה"ל בגיל 15 וחצי. הוא נשלח לגדוד בחטיבת גולני שמפקדו היה או גנדי. הוא שירת בגדוד כטיורן וכטוראי במשך שמונה חודשים, ואז נשלח לקורס מפקדי-כיתות במחנה טירה.

כעבור חודשיים, במהלך הקורס, ביקש תופשה כדי שיוכל לשאת את נערתו לאשה. היו לו סיבות טובות לבקש לשאתה ללא דחייה. אבל בקשתו נדחתה. באותו לילה הוא ברח מצה"ל. כעבור כחודש נשא את חברתו שולמיט לאשה — והיא אשתו עד היום הזה. הוא היה בן 16 וחצי, והיא עוד פחות מזה.

במשך תקופה ממושכת היה נפקד מבלי שחיפשו אחריו כלל. הוא המתין עד שנולד בנו בכורה, שאותו השיא לפני שלושה שבועות ואז, אחרי הגינת ברית-המילה, לבש את מדיו וחזר לצבא מרצונו. תחילה שלחו אותו למחנה עצורים למשך מיספר חודשים, עד שנערך מישפטו.

בעת עריכת המישפט הסתבר לשופט הצבאי לחדהמתו שלבצלאל לא מלא עדיין או 18 שנה. כלומר, הוא אינו בריגוס. גיוסו היה בלתי-חוקי וממילא עריקתו אינה נחשבת כעריקה. על סמך זה הוחשבה לו כל תקופת מעצרו כשירות בצה"ל, הוא נשלח לשמש כשג. בבסיס קליטה ומיון, ושחרר משום שצה"ל לא רצה להמשיך לשלם את תמיכת הסעד עבור אשתו ובנו.

בנקודה אחרת טוען כתב הארץ אבי ולנטין כי „הוא נוסע במכונית אמריקאית מפוארת. המכונית לא רשומה על שמו. היא היתה רשומה על שם אשתו של מנהיג שפירא. בעליו של הקאונטרי קלאב ברמת-השרון, היום רשומה המכונית על שם חברת קול מבתים”.

זהו אומנם נקודה שולית וחסרת-משמעות. אבל בדיקה של הנושא העלתה כי המכונית שבה נסע בצלאל מורח, מכונית פונטיאק שחורה מיד שנייה, נרכשה על-ידי ממוניה שפירא. היא היתה רשומה אומנם על שם אשתו של מנהיג הנמכרה אחר-כך לחברת קול, אולם בתקופה שבה היתה בשימוש של בצלאל היא היתה רשומה על-שם חברת אלישב, חברת הבנייה והמלונות של בצלאל מורח.

אידיוקים בפרטים קטנים

אבי ולנטין טוען עוד במאמרו כי „הידיעות האחרונות של המישרה מייחסות לקבוצתו של מורח תוכנית לרכוש את חברת רמת-שבבעלותה שרשרת החנויות הפטורות ממכס בגמליה-העופה בריגוריון ובכמה בת-מלון. מ"מ ראשוני לרכישה כבר התקיים בשווייץ, הוכן חוזה-קנייה שעליו מופיע שמו של יהודי אמריקאי בשם לובנטל. לובנטל הוא יריד של בצלאל מורח ורחמים אהרונג. הוא מארח אותם דרך-קבע כאשר הם מגיעים לראת"ב. לובנטל — שהוא גם חתנו של מאיר לנסקי — הינו מיליונר בפני עצמו...”

אם אכן אלה הידיעות האחרונות שבידי המישרה, מצבה של המישרה בתחום המודיעיני עגום ביותר. דיבב לובנטל הוא סוחר-פלדה לשעבר, שעבר לעסוק כיום בהתבלה ימית. הוא יהודי אמריקאי מפעילי עלייה ב' שהיה למשל גם באוניית-המעפילים אכסודוס. הוא מפעילי המגבית היהודית המאוחדת ומבקר בארץ בקביעות כ-15 פעם בשנה. הוא מעולם לא אירח את בצלאל מורח בביתו בארצות-הברית, כשם שאינו חתנו של מאיר לנסקי. הוא נשוי לאשה בשם ריטה פרנקל, שהיא אם שני לידם ואין לה קירבה מישפחתית כלשהי למאיר לנסקי.

לובנטל ניהל אומנם מ"מ לרכישת רמת-שב, והזיכיון לניהול החנויות הפטורות ממכס בגמליה-העופה בלדו, אך הוא עשה זאת בשם עצמו, ולא בשם איזשהי „קבוצת מורח”. המשאומתת התנהל הסתיים בלא כלום לפני יותר מחצי שנה. זאת, אחרי שהתברר ללובנטל שתוקף חוזה החכירה של חברת רמת-שב בלדו עומד לפוג בעוד כשנה וכי או תוצע חכירת החנויות הפטורות ממכס למיכור פתוח, שאין לו כל ערבות שהוא יזכה בו.

כך שהידיעות שהתפרסמו, לא רק בהארץ, על כוונתו של לובנטל לרכוש את רמת-שב, עבר זמנן. היתה כוונה כזו בעבר, והיא התבטלה.

אידיוקים בדומה בפרטים קטנים, הניתנים לבדיקה, שזור לאורך רשימותיו של ולנטין יש בו כדי להעיד כי לא כל פרטי הכתבה על בצלאל מורח נבדקו בקפדנות. אולם קשה להתייחס לטיב התאשמות הפליליות שמעלה הארץ מבלי לדעת אם יש בידי הוכחות וראיות ומה טיבן של אלה. זאת תהיה, ככל הנראה, מלאכתו של השופט. שיישב בדין במישפט העשוי להיות אחד המישפטים הסנסציוניים ביותר בתולדות המדינה.

בצלאל מורח עצמו טען שהוא שבעירצון מהאפשרות שניתנה לו להגיע להתנגשות חזונית עם מאשימו ולעיי מות גלוי עימם בבית-המישפט. „עד עכשיו היו רק רכילויות ושמעות ש-אייאפר היה להפסיקם”, אמר.

„עכשיו, כשהדברים התפרסמו, ירדה לי אבן מהלב. זה יתן לי את ההודמנות להוכיח שהכל שקר, בבית-המישפט” אנשי הארץ, מצידם, הפגינו ביטחון עצמי לא פחות גדול.

אם לא ניתן לקבוע בשלב זה מהי מידת ביסוסן של האשמות הפליליות שהעלה הארץ נגד בצלאל מורח — דבר שרק בית-מישפט יוכל לעשותו — הרי פרטים אחרים באותן כתבות, שאינם דווקא בגדר האשמות